

Pravidlá evidencie v CREUČ – divadelné umenie. Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2016

Obsah

1. Centrálny register evidencie umeleckej činnosti.....	2
2. Predmet evidencie v databáze CREUČ	2
3. Pravidlá evidencie umeleckej činnosti	3
3.1 Zásady evidencie výstupov umeleckej činnosti – spoločné pravidlá.....	3
3.2 Špecifiká jednotlivých druhov umeleckej činnosti pri evidencii výstupov v CREUČ.....	4
3.3 V CREUČ sa neevídujú, po verifikácii výstupov sa z evidencie vyradujú	5
3.4 V CREUČ neakceptované výstupy – špecifiká jednotlivých druhov umeleckej činnosti.....	7
4. Kategorizácia výstupov umeleckej činnosti.....	7
4.1 Kritériá pre závažnosť výstupu umeleckej činnosti	7
4.2 Kritériá pre význam podujatia z hľadiska teritoriality	8
4.3 Predkladanie návrhov do zoznamu renomovanosti.....	9
4.3.1 Renomovanosť a špecifiká druhov umeleckej činnosti	10
4.4 Za renomované sa nepovažujú.....	10
5. Dokumentácia predkladaná autorom výstupu umeleckej činnosti – spoločné pravidlá	11
5.1 Dokumentácia a jednotlivé druhy umeleckej činnosti	12
6. Súvislosti medzi databázami centrálny register evidencie publikačnej činnosti a centrálny register evidencie umeleckej činnosti	13
7. Príloha č.4 k vyhláške č.456/2012 Z.z. Charakteristika vybraných pojmov.....	13

1. Centrálny register evidencie umeleckej činnosti

Centrálny register evidencie umeleckej činnosti (ďalej len CREUČ) prevádzkuje a údaje, ktoré obsahuje, spracúva a overuje Centrum vedecko-technických informácií SR (ďalej len CVTI SR) poverené Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR na základe zmluvy o prevádzkovaní CREUČ. Správcom tohto informačného systému verejnej správy je Ministerstvo školstva vedy, výskumu a športu SR. Prispievateľmi do CREUČ sú vysoké školy, ktoré v ňom evidujú výstupy umeleckých aktivít svojich zamestnancov a študentov študijných programov tretieho stupňa v dennej forme štúdia a publikované ohlasy na tieto diela a výkony.¹

2. Predmet evidencie v databáze CREUČ

Evidencia výstupov umeleckej činnosti sa uskutočňuje vždy v súlade s aktuálne platným obsahom jadra znalostí opisov študijných odborov v podskupine študijných odborov „umenie“ pre výtvarné umenie, dizajn, reštaurovanie, architektúru², kurátorstvo³, hudobné umenie, tanečné umenie, divadelné umenie a filmové umenie. Evidujú sa aj výstupy pedagógov v študijnom odbore Učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov a v študijnom odbore Masmediálne štúdiá, pokiaľ ich pedagogická činnosť obsahuje predmety umeleckého charakteru (explicitne obsahujúce tvorbu umeleckého diela alebo umelecký výkon). Nie je možné vytváranie nových kombinácií, napr.: hudobno-dramaticko-tanečno-výtvarných druhov umeleckej činnosti.⁴ Predmetom evidencie v CREUČ sú aj diela dlhodobo alebo trvalo zverejnené vo verejnom priestore.

V CREUČ sa evidujú len profesionálne umelecké výstupy (autor výstupu spĺňa požadované kvalifikačné predpoklady, pôsobí v príslušnom umeleckom študijnom programe, dosahuje preukázateľné umelecké výsledky a pracovisko autora/škola, resp. fakulta, má akreditovaný daný študijný program).

Podmienkou zaevidovania umeleckého výstupu vysokoškolského učiteľa je celý pracovný úväzok (1,0) v danom vykazovacom období v súčinnosti s dátumom evidovaného výstupu.

Umelecké výstupy vysokoškolských učiteľov sa evidujú, ak ide o druh umenia, ktorý vysokoškolský učiteľ zabezpečuje v rámci predmetu príslušného študijného programu a predmet explicitne obsahuje tvorbu umeleckého diela alebo umelecký výkon v druhu umenia, v ktorom pedagóg vykazuje svoju umeleckú činnosť.⁵

¹ Viac informácií o poslaní registra, prispievateľoch, o predmete evidencie, o spôsobe a podmienkach evidencie výstupov je v zákone č.131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v znení zákona č. 455/2012 Z. z. (dostupné na portáli: <http://cms.crepc.sk/>).

² V prípade architektonických výstupov aj zo študijného odboru Architektúra a urbanizmus a zo študijného odboru Krajinná a záhradná architektúra.

³ V prípade kurátorských výstupov aj zo študijného odboru Teória a dejiny umenia a architektúry

⁴ Polymediálne a syntetické formy možno zaradiť podľa prevládajúcej zložky do niektorej z vyššie vymenovaných kategórií - konkrétnu umeleckú formu, rozsah a závažnosť umeleckého výstupu treba však autorom v zázname presne špecifikovať..

⁵ Napr.: umelecké výstupy výtvarného umenia sa evidujú vysokoškolskému učiteľovi, ktorý zabezpečuje predmet „kresba“ v rámci študijného programu „učiteľstvo výtvarného umenia“ uskutočňovaného v študijnom odbore „učiteľstvo umelecko-výchovných a výchovných predmetov“. Vysokoškolskému učiteľovi, ktorý zabezpečuje na vysokej škole napr.: predmet „anglický jazyk“, hoci aj v študijnom programe „sochárstvo“ uskutočňovanom v študijnom odbore „výtvarné umenie“ nie je možné zaevidovať žiadne umelecké výstupy. Vysokoškolskému učiteľovi, ktorý zabezpečuje len predmet „figurálna kompozícia“ v študijnom programe „maľba“ uskutočňovanom v študijnom odbore „výtvarné umenie“ nie je možné zaevidovať jeho hudobné umelecké výstupy a pod.

Umelecké výstupy doktorandov v dennej forme štúdia sa evidujú len aktuálnym študentom tohto stupňa štúdia (t. j. nie v čase prerušenia štúdia) ak ide o druh umenia, ktorý je obsahom štúdia doktoranda a vychádza z opisu študijného odboru, v ktorom sa uskutočňuje študijný program, na štúdium ktorého je doktorand zapísaný.⁶

Študentom tretieho stupňa v študijných programoch v skupine študijných odborov Učiteľstvo, vychovávateľstvo a pedagogické vedy a Masmediálne štúdiá nie je možné zapisovať umelecké výkony, nakoľko v obsahu týchto študijných odborov už nie sú zahrnuté predmety z oblasti umenia (na rozdiel od 1. a 2. stupňa) a ide o vedecké štúdium a výskum (napr.: v odborovej didaktike).

3. Pravidlá evidencie umeleckej činnosti

Do CREUČ sa evidujú údaje o verejne dostupných umeleckých dielach, umeleckých výkonoch a ohlasoch na uvedené diela a výkony. Pri zápise výstupov umeleckej činnosti danej vysokej školy sa akademická knižnica (ďalej len AK) riadi najmä ustanoveniami § 5 vyhlášky. AK a spracovateľ EUCA danej vysokej školy spolupracuje pri evidencii výstupov umeleckej činnosti s autorom výstupu, garantom študijného programu pre danú oblasť umeleckého výstupu, vedúcim katedry, s dekanom fakulty alebo s príslušným prorektorom a inými, ktorí majú kompetenciu po dohode s autorom upraviť obsahovú stránku zaevidovaného umeleckého výstupu.

3.1 Zásady evidencie výstupov umeleckej činnosti – spoločné pravidlá

1. V CREUČ je možné zapisovať verejne dostupné a premiérové zverejnené umelecké výstupy profesionálneho charakteru tých autorov (vysokoškolských učiteľov, vedeckých pracovníkov, umeleckých pracovníkov a študentov študijných programov tretieho stupňa v dennej forme štúdia), ktorí pôsobia v študijnom programe v študijnom odbore, ktorý zahŕňa vo svojom opise študijného odboru umeleckú činnosť.
2. Záznam v CREUČ sa pre jeden výstup umeleckej činnosti vytvára len jedenkrát a zároveň len pre jedno pracovisko autora, na ktorom je v rámci pracovnej zmluvy zaradený na ustanovený pracovný čas (autorom sa započítava aj úväzok vzťahujúci sa na výkon funkcie rektora, prorektora, dekana a prodekana).
3. V CREUČ – vykazovacie obdobie 2016 sa evidujú len výstupy umeleckých aktivít vykazované za daný kalendárny rok. Výstupy, ktoré sa uskutočnili v januári nasledujúceho roka sa evidujú až do nasledujúceho vykazovacieho obdobia (ak sa podujatie uskutočňuje na prelome rokov, napr.: výstava trvá od 8. 11. 2016 do 14. 1.2017, možno umelecký výstup zaevidovať kedykoľvek v rámci jeho reálneho trvania v tvare od – do, **avšak len raz** (t.j.: buď v roku 2016, alebo v roku 2017). V prípade výstavy nie je potrebné zaevidovať výstup len ku dňu vernisáže.
4. Za verejne dostupný sa považuje umelecký výkon, ak bol sprístupnený pre verejnosť (napr.: výstava, koncert, predstavenie) a je dokumentovaný v listinnej podobe alebo v elektronickej forme (najmä pozvánkou, oznamom, plagátom, digitálnym záznamom alebo inou verejne prístupnou

⁶ Napr.: doktorandovi, ktorý je zapísaný na študijný program „klávesové nástroje“ v študijnom odbore „hudobné umenie“ sa evidujú výstupy v hudobnej interpretácii podľa nástrojovej špecifikácie – hra na klavíri, hra na organe alebo hra na akordeóne. Nemôže sa mu do CREUČ zapísať výstava jeho obrazov, ale ani výstup dirigovania, hra na strunových alebo dychových nástrojoch, spev alebo hudobné dielo. Umelecké výstupy sa evidujú u doktorandov študijného odboru Architektúra a urbanizmus, ktorí pracujú metódou „výskum prostredníctvom tvorby“ (research by design) a súčasťou ich výskumu je architektonický alebo urbanistický návrh. Neevidujú sa výstupy, ktoré vyhotoví doktorand paralelne popri výskumnej práci, nie ako jej súčasť a priamo nesúvisia s témou ich dizertačnej práce.

formou na oficiálnej webovej stránke inštitúcie (t.j. nie na osobnej stránke autora výstupu alebo na jeho statuse na sociálnych sieťach).⁷ Podrobnosti o dokumentácii sú uvedené v časti 5. a 5.1.

5. Pri evidencii výstupov v registri sa rešpektuje princíp profesionality a umeleckej autonómnosti (t.j. napr.: sekundárne aktivity spojené s prezentáciou vín, gastronómie, áut, showbiznisu a iných obchodných artiklov a pod., nie sú akceptované).

6. Kurátorskú prípravu a realizáciu výstavy so zameraním na ktorýkoľvek z druhov umeleckej činnosti možno evidovať prostredníctvom evidenčného formuláru pre kurátorstvo.

3.2 Špecifiká jednotlivých druhov umeleckej činnosti pri evidencii výstupov v CREUČ

Divadelné umenie

Za profesionálne dielo sa považuje také dielo, ktorého autorom je absolvent umeleckého študijného odboru, v ktorom dielo registruje alebo umelecká osobnosť, ktorá preukázateľne a opakovane pôsobí v registrovanom druhu umenia. Meno autora je registrované v databázach odborných inštitúcií. Dielo je realizované profesionálnym umeleckým telesom, súborom alebo skupinou profesionálnych umelcov v profesionálnych inštitúciách a na podujatiach prezentujúcich primárne profesionálnu tvorbu v divadelnom umení. Takéto diela je možné registrovať v kategóriách závažných a menej závažných umeleckých diel a výkonov.

Registrácia výkonov realizovaných profesionálnymi umelcami (napr.: režisér) v amatérskych súboroch je možná len za určitých podmienok – teleso, súbor má tradíciu, informácie o súbore a jeho činnosti sú overiteľné na jeho internetovej stránke alebo sú evidované v odborných databázach (Divadelný ústav, Národné osvetové centrum a pod.).

Zásady evidencie

1. Umelecké dielo/umelecký výkon sa uznáva aj opakovane ak je prezentované na festivaloch/prehliadkach. Ak sa umelecké dielo zúčastní napr.: na piatich festivaloch, samostatne sa zaeviduje každá účasť, a to nielen v roku premiéry, ale aj v nasledujúcich rokoch (pozn.: ak sa na tom istom festivale/prehliadke uvedie dielo napr.: 2-krát, samostatne sa zaeviduje iba raz). Výkon na festivale/prehliadke možno evidovať, lebo to hovorí zvyčajne o kvalite diela (väčšinou sú festivaly výberové, t.j. nedá sa na ne len tak prihlásiť).

2. Umelecký prednes môže byť akceptovaný iba ak ide o „podujatie“ (v terminológii CREUČ), ktoré je venované výlučne prezentácii poézie, (možno v spojení napríklad s prezentáciou hudobného umenia). Z dokumentácie takéhoto výstupu musí byť zrejmé čo autor prezentoval, dokumentácia musí vypovedať o rozsahu výkonu a korešpondovať v tomto smere s navrhovanou kategorizáciou. Ak dokumentácia neuvádza tieto dôležité údaje, výkon bude v procese verifikácie zaradený výlučne v nižšej kategórii. Umelecký prednes ako umelecký výkon pri spoločenských a príležitostných akciách (napr. : MDŽ, Deň matiek, vernisáž výstavy a pod.) sa neuznáva.

3. Dabing ako umelecký výkon (či už réžia, preklad alebo samotný herecký výkon) sa zaraďuje vždy do kategórie Ostatné umelecké diela a výkony.

⁷ V prípade akčných, performatívnych a aktivistických výkonov vo verejnom priestore nestačí len deklarovanie „konania sa výkonu“. Uznávajú sa len také výkony, ktoré sú priamou súčasťou výstavnej aktivity inštitúcie a sú dokumentované vyššie uvedenou formou.

4. Výstupy evidované pre divadelné umenie musia súvisieť s tvorbou v danom umení. Evidovanie výstupov súvisiacich s prípravou podujatia alebo „vystupovaním“ na spoločensko – kultúrnych podujatiach (réžia, herecký výkon a pod.) sa posudzuje individuálne a nemusí byť automaticky akceptované.

Vysvetlivky a spresňujúce údaje

Predmetom evidencie je verejne realizovaná dramatická podoba diela, vytvorená pre profesionálne divadelné inštitúcie. Do CREUČ sa evidujú záznamy podľa druhu umeleckého výstupu bližšie špecifikovaného v registračnom formulári pre divadelné umenie: divadelné dielo, réžia, dramaturgia, scénografia/bábky, kostýmy, herecký výkon, choreografia/ pohybová spolupráca, inscenovaný preklad, produkcia, dramatisácia, scénická hudba (autorská), dabing/(herecký výkon) a umelecký prednes.

Autorský výstup – v divadelnom umení sa ním rozumie divadelné dielo vo všetkých tvorivých zložkách okrem hereckých výkonov.

Interpretačný výkon – Interpretačný výkon v oblasti divadelného a filmového umenia si volia výlučne herci (výnimočne speváci, ak vo filme alebo v divadelnej inscenácii spievajú), ktorí stvárňujú postavy, a tí, čo v zahraničných filmoch „prepožičiavajú“ svoj hlas, t.j. opäť herci v rámci dabingu. Všetci ostatní v prípade registrácie výstupu z oblasti filmového a divadelného umenia volia „autorský výstup“.

Stvárnená postava – v poli „Ďalšie údaje“ sa pomenuje stvárnená postava, aby bolo pri posudzovaní možné odlišiť stvárnenie hlavnej postavy od napr.: postavy druhého poľovníka.

Postup pri kategorizácii umeleckých výstupov:

Umelecké dielo/umelecký výkon sa uznáva iba v premiére, resp. pri prvom uvedení diela. Pre herecký výkon je potrebné zväziť (napr.: v divadelnom predstavení) postavu, ktorú interpret stvárnil. Niektoré postavy (napr.: druhý poľovník a sluha, prípadne komparz) nemožno zaradiť do kategórie významných výstupov umeleckej činnosti, hoci dielo ako také tam patrí.

3.3 V CREUČ sa neevidujú, po verifikácii výstupov sa z evidencie vyradujú

Spoločné pravidlá

1. Umelecké výstupy, ktorých predmetom nie je vytvorenie originálneho autorského umeleckého diela, resp. interpretačného výkonu alebo odborného reštaurátorského výkonu v súlade s opisom vykazovaného odboru umeleckej činnosti; za umelecké výstupy nie je možné pre potreby tejto evidencie považovať **amatérsku, záujmovú umeleckú činnosť, pedagogickú alebo osvetovú činnosť** (napr.: vedenie tvorivých dielní, seminárov, účasť na sympóziách, v hudobnom umení umelecký výkon v spolupráci s amatérmi, výchovné koncerty, prednášky prezentujúce tvorbu a pod.).

2. Umelecké **výstupy pedagógov s nižším ako ustanoveným pracovným časom** na danej vysokej škole, umelecké výstupy externých doktorandov.

3. **Výstupy**, ktoré pripravil pedagóg **so študentmi bakalárskeho a magisterského štúdia**, resp. so žiakmi základných a stredných škôl (napríklad: naštudovanie divadelnej hry so študentmi v rámci pedagogického procesu, výstava študentských prác, študentská súťaž a pod.)

4. Umelecké výstupy na úrovni bakalárskych a **diplomových prác** sa v CREUČ neevidujú, takisto výstupy študentov a so študentmi nie sú v CREUČ akceptované (okrem interných doktorandov), inscenácie študentov, absolventské predstavenia a pod.

5. Umelecké výstupy, ktoré **nekorešpondujú s opisom príslušného študijného odboru** umeleckej činnosti; to neplatí, ak opis príslušného študijného odboru neuvádza typy umeleckých výstupov pre tento študijný odbor.

6. Výstupy zamestnanca alebo doktoranda, ktorý sa **nepodieľa na výučbe študijného programu**, ku ktorému výstup svojím obsahom prináleží.

7. **Duplicitné záznamy** jedného autora konkrétneho umeleckého výstupu, evidované súčasne na viacerých vysokých školách nie sú akceptované, alebo duplicitné záznamy uvádzané počas niekoľkých rokov.

8. Záznamy, ktoré sú priamo **výstupom pedagogického procesu** nie sú predmetom evidencie v CREUČ.

9. **Reprízované podujatia** (t.j. podujatia, ktoré sa opakujú s tým istým názvom a programom, tie isté výstavy presunuté do inej galérie ako celok), napr.: hudobné diela, divadelné hry, filmy, výstavy... (reprízy sa uvádzajú k prvému zápisu do poľa „Ďalšie údaje“).

10. **Jednotlivé časti jedného výstupu** sa neevidujú samostatne, výstup možno evidovať len raz ako celok (napr.: dizajnerský návrh viacerých častí prístroja, jednotlivé diela komorného recitálu, reštaurovanie súboru grafických listov, obdobne ak divadelné dielo uvedené pod jedným názvom obsahuje dve jednoaktovky nemožno autorovi evidovať v záznamoch tri diela – osobitne každú jednoaktovku a tretie dielo pod jedným názvom. Dielo musí byť evidované ako jedno dielo s názvom, ktorý uvádza dokumentácia. Takisto v hudobnom umení jednotlivé diela komorného recitálu nemožno uvádzať ako samostatné výstupy; výstup možno evidovať len raz ako celok. Vo výtvarnom umení diela zverejnené prostredníctvom výstavy možno evidovať len ako spoločný výstup: diela na výstave, nemožno evidovať každé dielo samostatne). V Architektúre sa pripúšťa samostatná evidencia návrhu objektu a samostatná evidencia návrhu interiéru, aj keď návrhy spracoval jeden autor, resp. ten istý kolektív autorov.⁸

11. Autorské čítanie, vyzvané prednášky, moderátorské aktivity, lektorstvo záujmových krúžkov a rozhovory o výstupoch umeleckej činnosti nie sú predmetom evidencie v CREUČ.

12. **Ocenenia** (napr.: cena CE. ZA.AR a pod) sa v súčasnom systéme samostatne neevidujú. Uvádzajú sa v poli „Ďalšie údaje“ v evidenčnom formulári príslušného evidovaného výstupu. Ocenenie nie je samostatným umeleckým výstupom. Ocenenie je súčasťou portfólia autora a vyjadrením kvality

⁸ Návrh objektu/budovy/urbanistického priestoru má odlišný charakter ako interiérová tvorba. Architektonický návrh objektu/budovy/urbanistického priestoru je predmetom viazanej činnosti – autor musí mať odbornú spôsobilosť (napr. člen SKA) a podlieha oficiálnemu schvaľovaciemu procesu, interiérová tvorba patrí do oblasti voľnej tvorby, možno ju vykonávať v slobodnom povolaní bez viazania na autorizáciu. Pri návrhu budovy, komplexu budov alebo urbanistického celku architekt vytvára určitý priestorový rámec, ktorý má dlhodobý až trvalý charakter, pri návrhu interiéru autor priestorový rámec naplňa, upravuje, charakter tohto zásahu je dočasný, niekedy až krátkodobý a premenlivý. Návrh objektu/budovy a návrh interiéru väčšinou predstavuje oddelené zadania niekedy so značným časovým posunom. Stavebné úpravy (premiestnenie priečok, zníženie stropu...) v rámci riešenia interiéru predstavujú súčasť návrhu nového interiéru (väčšinou pri úpravách interiérov bytov). Toto je ale nutné posúdiť ad-hoc, v prípade rekonštrukcie historického objektu sa môže jednať aj o zásadnú úpravu pôvodnej stavby.

daného výstupu (autor svojou účasťou na umeleckom výstupe môže ovplyvniť jeho celkovú kategorizáciu - napr.: účasť autora na kolektívnej výstave). Ocenenia slúžia ako pomocné kritérium pre hodnotenie závažnosti. V CREUČ sa evidujú diela pri premiérovom zverejnení (spravidla napr.: formou výstavy - výstava ocenených diel), nie pri udelení ocenenia, alebo zverejnení informácie o diele formou článku v časopise a pod.

13. **Organizačné práce** a samotná príprava podujatia/výstavných aktivít nie je predmetom evidencie umeleckých aktivít v CREUČ.

3.4 V CREUČ neakceptované výstupy – špecifiká jednotlivých druhov umeleckej činnosti

Divadelné umenie

1. V divadelnom umení sa tzv. hosťovania po premiére v iných divadlách v CREUČ neevidujú.
2. Umelecké diela/umelecké výkony realizované na pôde školy sa v CREUČ neevidujú, sú súčasťou pedagogického procesu.
3. Umelecké diela/umelecké výkony realizované na základných umeleckých školách a konzervatóriách sa takisto v CREUČ neevidujú.
4. Moderovanie v médiách, prípadne moderovanie spoločenských akcií a tzv. sprievodné slovo nie je predmetom evidencie v CREUČ.
5. Umelecký prednes ako umelecký výkon pri spoločenských a príležitostných akciách (napr. : MDŽ, Deň matiek, vernisáž výstavy a pod.) sa neuznáva.

4. Kategorizácia výstupov umeleckej činnosti

Podrobný popis pravidiel kategorizácie a obsah jednotlivých kategórií je definovaný v § 2 a 3 vyhlášky a v jej prílohe č. 2. Uvedený dokument je zverejnený aj na portáli CREPČ/CREUČ (<http://crepc.sk/>). Podrobnejšie o zozname podujatí a inštitúcií za každú umeleckú oblasť, ktoré sa na tieto účely považujú za renomované – viď: Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2014, str. 9, na adrese: http://cms.crepc.sk/Data/Sites/1/pdfsubory/metodicke_pokyny_creu%C4%8D_2014.pdf Zoznam renomovaných podujatí a inštitúcií je zverejnený na portáli CREPČ/CREUČ na adrese: <http://crepc.sk/> v ponuke Pokyny CREUČ.

4.1 Kritériá pre závažnosť výstupu umeleckej činnosti

Dôležitým kritériom pre závažnosť výstupu je akceptovanosť jeho autora v rámci medzinárodného alebo národného kontextu na základe dlhodobejšej účasti na renomovaných podujatiach, reflexie jeho umeleckých výkonov v zahraničných a domácich odborných periodikách, jeho významné ocenenia za umeleckú činnosť.

Závažnosť výstupu umeleckej činnosti sa stanovuje s ohľadom na špecifiká každého druhu umeleckej činnosti samostatne; pre posúdenie miery závažnosti výstupu autora je v procese verifikácie výstupov významnou pomôckou pre určenie závažnosti priloženie umelecko-pedagogickej charakteristiky tvorivého pracovníka. Závažnosť výstupov začínajúcich autorov sa v tomto zmysle posudzuje ad hoc.

Ako závažné možno kategorizovať najmä umelecké výstupy, ktoré sa uskutočňujú v renomovaných inštitúciách a na renomovaných podujatiach, prinášajú nové a inovatívne postupy a obsahy v prostredí súčasného divadelného umenia, spájajú sa s oceneniami autora, konkrétneho výkonu, alebo diela; ich prezentácia je výsledkom odborného výberu (napr.: kurátorský výber, vyzvaná účasť na festivale/prehliadke, ocenenie na súťaži odbornou porotou a pod.).

Divadelné umenie

Pri evidencii hereckého výkonu je potrebné zväžiť (napr.: v divadelnom predstavení) postavu, ktorú interpret stvárnil. Niektoré postavy (napr.: druhý poľovník a sluha, prípadne komparz) nemožno zaradiť do kategórie závažných výstupov umeleckej činnosti, hoci dielo ako také tam patrí.

V divadelnom umení tzv. inscenované čítanie, alebo dabing sa posudzuje individuálne, avšak len v kategóriách menej závažné výkony.

V divadelnom umení tzv. zábavné relácie nie sú pre potreby CREUČ akceptované vo vyššej kategorizácii umeleckej činnosti.

4.2 Kritériá pre význam podujatia z hľadiska teritoriality

Spoločné pravidlá

Autor, ktorý má v CREUČ evidované výstupy a je akceptovaný v rámci medzinárodného alebo národného kontextu dlhodobjšou účasťou na renomovaných podujatiach a na jeho umelecký výkon reflektujú renomované zahraničné a domáce odborné periodiká, je držiteľom ocenení za umeleckú činnosť, označuje svoje výstupy príslušnou kategóriou „závažný“.

Ako závažné možno kategorizovať najmä umelecké výstupy, ktoré sa uskutočňujú v renomovaných inštitúciách a na renomovaných podujatiach, prinášajú nové a inovatívne postupy a obsahy v prostredí súčasného výtvarného umenia, spájajú sa s oceneniami autora, konkrétneho výkonu, alebo diela; ich prezentácia je výsledkom odborného výberu (napr.: kurátorský výber, vyzvaná účasť na festivale/prehliadke, ocenenie na súťaži odbornou porotou a pod.).

Medzinárodný význam – podujatie konfrontujúce tvorbu autora s aktuálnym medzinárodným (t. j. s európskym, svetovým) kontextom v danej oblasti umenia; podujatie v renomovanej inštitúcii (napr.: typu národnej galérie, kunsthalle, galérie moderného umenia, medzinárodne renomované prehliadky výtvarného umenia typu bienále, trienále atď.) v zahraničí. Výstup medzinárodného významu by mal byť organizovaný alebo iniciovaný odbornou zahraničnou inštitúciou. Medzinárodný význam je spravidla reflektovaný v odbornej tlači doma alebo v zahraničí.

Národný význam – podujatie v renomovanej inštitúcii v domovskej krajine, prezentujúce autora v aktuálnom kontexte súčasnej tvorby v danej oblasti umenia. Umelecké výstupy ktoré sa uskutočňujú v prostredí kultúrnych centier zastupiteľstiev v zahraničí sú národnou prezentáciou na slovenskom území. Národné prezentácie v prostredí týchto inštitúcií sa preto posudzujú individuálne. Umelecké výstupy realizované v renomovaných koncertných sálach, galériách, divadlách a pod. pre verejnosť možno považovať za zahraničné.

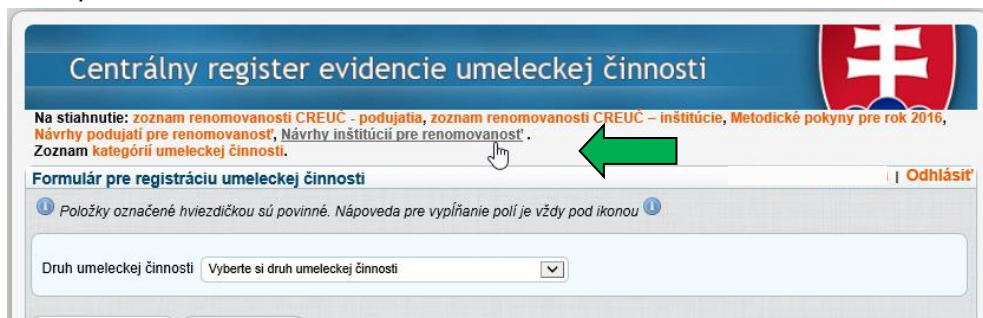
4.3 Predkladanie návrhov do zoznamu renomovanosti

Spoločné pravidlá

Pre účely stanovenia kategórie renomovanosti inštitúcie, alebo podujatia je na portáli CREPČ/CREUČ zverejnený aktuálne platný zoznam renomovanosti (<http://cms.crepc.sk/> - ponuka Pokyny CREUČ, alebo priamo v záhlaví evidenčného formuláru). Podrobne o zadávaní návrhov do zoznamov renomovanosti viď Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2015, časť 7. **Kategorizácia výstupov umeleckej činnosti a ohlasy na umeleckú činnosť**, Návrhy na zaradenie do zoznamu renomovanosti str.8 – 9 na adrese: http://cms.crepc.sk/Data/Sites/1/pdf/mp_creuc_2015.pdf.

Autor výstupu môže prostredníctvom spracovateľa EUCA na danej VŠ predložiť návrh na zaradenie do zoznamu renomovaných inštitúcií a zoznamu renomovaných podujatí. Uskutočniť tak môže v prípade, ak v CREUČ eviduje umelecký výstup, ktorý sa viaže na inštitúciu alebo podujatie nenachádzajúce sa v aktuálne platnom zozname renomovanosti. Pokiaľ návrh spĺňa nasledujúce odporúčané kritériá, možno ho zapísať do zoznamu návrhov.

Návrhy na zaradenie do zoznamu renomovanosti:

Odporúčania odborných garantov na kritériá pre renomované inštitúcie a podujatia

Navrhované podujatie spĺňa nasledujúce kritériá:

1. Programová koncepcia podujatia je pripravovaná poprednými medzinárodne uznávanými odborníkmi v danej oblasti umenia (t.j. takými, o ktorých je na základe ich dlhodobej odbornej činnosti v medzinárodnej profesijnej komunite konsenzus o ich renomovanosti).
2. Účasť autora na podujatí je na základe pozvania renomovaným odborníkom (kurátorom) alebo výberu radou pozostávajúcou z renomovaných odborníkov.
3. Podujatie je dlhodobo považované medzinárodnou odbornou komunitou za reprezentačné a mienkotvorné v danej oblasti umenia.
4. Ohlasy a recenzie na podujatie v odbornej tlači dokladajú jeho význam a kvalitu.

Za **renomované podujatia** možno považovať také, ktoré sú **pravidelne organizované opätovne minimálne 3 roky**. Organizované sú so zámerom **prezentácie jedného druhu umenia**, prípadne prevažuje v prezentácii jeden druh umenia. Sú konané s cieľom predstaviť odbornej ale i širokej verejnosti výsledky tvorby v určitom druhu umenia (do ktorého je zaradený dotýčný vykazovaný výkon) za určité obdobie. Prezentovaná tvorba vykazuje znaky **profesionálnej tvorby a (rovnako ako samotné podujatie) je dlhodobo recenzovaná v odbornej tlači**. Výber prezentovaných výstupov umeleckej tvorby je podmienený rozhodnutím **dramaturgickej rady podujatia** alebo iným preukázateľne odborným spôsobom.

Poznámka: Splnené by mali byť aspoň tri zo štyroch kritérií.

Navrhovaná inštitúcia spĺňa nasledujúce kritériá:

1. Inštitúcia sa venuje pravidelnej činnosti prezentácie umenia, ktorá je jej hlavnou náplňou a východiskovým poslaním.
2. Programová koncepcia inštitúcie je pripravovaná poprednými národne resp. medzinárodne uznávanými odborníkmi (s ohlasmi v medzinárodnom odbornom prostredí) v danej oblasti umenia.
3. Jednotlivé aktivity inštitúcie sú pripravené na základe kurátorských koncepcií popredných medzinárodne uznávaných odborníkov v danej oblasti umenia.
4. Ohlasy (recenzie) na činnosť inštitúcie v odbornej tlači dokladajú verejný význam a kvalitu jej aktivít.

Za **renomované inštitúcie** možno považovať **také, ktoré svoju činnosť v danom druhu umenia vykonávajú dlhodobo (minimálne 3 roky)**, inštitúcia sa venuje profesionálnej umeleckej tvorbe, **táto je jej základným a východiskovým poslaním a hlavnou náplňou** jej činnosti, zároveň s jej prezentáciou. Pri tvorbe a prezentácii umeleckých diel **postupuje v súlade s autorským zákonom**. Prezentovaná tvorba je v danom druhu umenia pravidelne a dlhodobo recenzovaná v odbornej tlači.

Poznámka: Splnené by mali byť aspoň tri zo štyroch kritérií.

4.3.1 Renomovanosť a špecifiká druhov umeleckej činnosti

Detašované pracoviská renomovaných inštitúcií, pokiaľ majú vlastnú samostatnú dramaturgiu je potrebné posudzovať samostatne.

Sprievodné a satelitné podujatia k renomovanému podujatiu nie sú automaticky takisto považované za renomované, posudzujú sa individuálne.

Vysoké umelecké školy sú garantmi umeleckého výskumu a ako také patria medzi renomované inštitúcie, avšak do zoznamov renomovanosti sa nezapisujú. Nie všetky podujatia, ktoré sa uskutočnia v ich priestoroch sú automaticky považované za renomované. Posudzujú sa individuálne (pozn.: dostatočne sa problémom zaoberá ods.4.3 a 4.4).

Umelecké výstupy spojené s **jedinečnou umeleckou udalosťou**, ktorá má jednoznačne medzinárodný význam a presah nad rámec konkrétnej lokality, možno zaradiť **pre konkrétny výstup** ako renomované.

4.4 Za renomované sa nepovažujú

školy a vzdelávacie inštitúcie (s výnimkou zložiek patriacich pod školu, typu galéria, koncertná sála/ divadelná inštitúcia a pod., ktoré je možné zaradiť podľa kritérií renomovanosti), profesijné združenia, alebo spolky, organizácie nesúvisiace s propagáciou umenia a inštitúcie regionálneho charakteru, ktoré nemajú medzinárodne akceptovateľnú kvalitu programu.

Za renomované inštitúcie nemožno považovať také inštitúcie, ktoré sú spravidla prezentačným priestorom pre kultúrne, kultúrno-spoločenské, alebo aj umelecké aktivity rôzneho druhu, nemajú čitateľnú dramaturgiu umeleckej tvorby, alebo prezentácie jednotlivých druhov umenia. Za renomované podujatia takisto nemožno považovať také, ktoré vznikli, alebo vznikajú za účelom prezentácie záujmovej umeleckej činnosti, najmä ak je tento účel prezentovaný v oficiálnej charakteristike podujatia, alebo priamo organizátorom podujatia.

Medzi renomované podujatia nepatria príležitostné umelecké a spoločensko - kultúrne aktivity typu akadémií, výročných osláv, prezentácií, **multikultúrne podujatia typu letných festivalov , kultúrneho leta v mestách** a pod.

Dôležité je správne rozlišovať renomované podujatie v jednotlivých druhoch umeleckej činnosti, prípadne aj v inom výskumnom odvetví (napr.: renomovaný odborný farmaceutický kongres môže byť považovaný za renomované medicínske podujatie, avšak nie vo vzťahu k hudobnému, tanečnému alebo napríklad k výtvarnému umeniu, t.j. ak sa na takomto podujatí uskutoční umelecké vystúpenie, neznamená to, že ide aj o renomované podujatie pre napr.: hudobné, tanečné a iné umenie).

Každý druh umeleckej činnosti má vytvorený vlastný zoznam renomovaných inštitúcií a podujatí – v súlade s danými špecifikami. Výstupy realizované v tzv. multifunkčných priestoroch, ktoré nemožno jednoznačne zaradiť do zoznamu renomovanosti sú posudzované individuálne. Zoznam renomovaných inštitúcií a podujatí má pre zapisovateľa orientačný charakter, podlieha expertnému posúdeniu hodnotiteľského orgánu, ktorý môže prihliadať aj na úroveň konkrétneho podujatia v danej inštitúcii. **Renomované inštitúcie organizujú aj nerenomované podujatia, preto aj napriek odsúhlasenému zoznamu renomovanosti je potrebné aj následné odborné posúdenie každého konkrétneho záznamu**, t.j. pri evidencii výstupov nemožno automaticky pridelovať kategorizáciu len podľa zverejneného zoznamu (napr.: SND – neorganizuje iba renomované podujatia, ale aj rôzne benefičné koncerty a podujatia - Ples v opere, Krištáľové krídlo, podobne performancie v priestore pred Ludwig Museum v zahraničí a pod.).

5. Dokumentácia predkladaná autorom výstupu umeleckej činnosti – spoločné pravidlá

Autorom predkladaná dokumentácia musí **jednoznačne identifikovať konkrétny evidovaný výstup umeleckej činnosti, s priamym súvisom s autorom výstupu a v súlade s navrhovanou kategorizáciou výstupu tak, aby bolo možné určiť charakter a rozsah umeleckého výkonu** (napr.: pri závažných výstupoch nie je akceptovaná neoficiálna textová pozvánka bez označenia organizátora, účastníkov výstupu a pod.) Dokumentácia musí obsahovať názov diela/podujatia, dátum a miesto realizácie ako aj autora vykazovaného diela či výkonu a pri príslušných druhoch umeleckej činnosti aj dokumentáciu diela (napr.: evidencia účasti na výstave, evidencia diela). Súčasťou dokumentácie je aj jednoznačný doklad o príslušnosti umeleckého výkonu k predmetnému kalendárnemu roku. Pri predkladaní dokumentácie k výstupom umeleckej činnosti sa AK riadi najmä ustanoveniami §4 ods. 1 písm. e), f), g) a i) vyhlášky (napr.: pozvánka, plagát, program, stiahnutý dokument z webovej stránky galérie, úvodná stránka katalógu a stránka, na ktorej je autor spomenutý/reprodukovaný a pod., t.j. akceptovaná forma dokumentácie jednoznačne identifikuje podujatie a účasť autora na ňom). Pre ukladanie sprievodnej dokumentácie predkladanej autorom sú akceptované nasledujúce formáty príloh: PDF, JPG, JPEG, BMP, PNG, TIF a GIF, pričom prednostne sa odporúča PDF formát - s obmedzením veľkosti vkladaneho súboru do **5 MB**. Ak sa zaznamenáva informácia uvedená na internete, nasníma sa príslušná webová stránka (v čase evidencie výstupu dostupná na internete) vo forme snímky obrazovky, tzv. screenshotu, pričom URL adresa musí byť jasne identifikovateľná. Nasnímané podklady z periodickej a neperiodickej tlače musia obsahovať aj údaje, pomocou ktorých možno jednoznačne identifikovať ich súvislosť so zaevidovaným výstupom, t.j. titulný list publikácie, tiráž a obsah (napr.: nasnímaná časť stránky z katalógu bez možnosti zistenia identifikujúcich údajov takejto dokumentácie nie je akceptovaná). **Predkladaná dokumentácia v elektronickej podobe musí**

byť jasne čitateľná a zrozumiteľná. V prípade diela umiestneného vo verejnom priestore je potrebné doložiť jeho fotodokumentáciu, ktorá jednoznačne dokumentuje jeho vzhľad a umiestnenie.

V procese následnej verifikácie zaevidovaných výstupov je nevyhnutné poznať čo najviac údajov o konkrétnom autorovi, jeho pedagogickej a tvorivej činnosti. Pre komplexné posúdenie autora výstupu je preto **odporúčanou pomôckou priloženie umelecko-pedagogickej charakteristiky autora (UPCH autora)**. Priloženie tohto materiálu poskytne základné informácie o aktuálnej pedagogickej a tvorivej činnosti autora v jednotnej podobe⁹. Závažnosť výstupov začínajúcich autorov sa v tomto zmysle posudzuje individuálne, za pomoci webovej stránky školy, autora, prípadne iných databáz. Viac o spôsobe pripojenia dokumentu nájdete v Manuáli pre evidenciu umeleckých výstupov v CREUČ. Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2016, časť **5.4** Dokumentácia predkladaná autorom výstupu umeleckej činnosti, str.8.

5.1 Dokumentácia a jednotlivé druhy umeleckej činnosti

Sprievodná dokumentácia ku konkrétnemu výstupu umeleckej činnosti bude podkladom pre verifikáciu záznamov vykazovacieho obdobia 2016, pri odvolacích procesoch a pod.; je preto neoddeliteľnou súčasťou každého zaevidovaného výstupu umeleckej činnosti, t.j. je povinná.

Divadelné umenie - evidovaný špecifický druh umeleckej činnosti a zvolený typ výstupu musí byť doložený dokumentáciou, ktorá korešponduje s evidovaným výstupom (napr.: nie je akceptované ak evidovaný záznam pre produkciu má priloženú dokumentáciu, ktorá vypovedá o odbornom pedagogickom dozore a pod.), t.j. účelové prispôsobovanie výkonu nie je v CREUČ akceptované. Obdobne musí pripojená dokumentácia korešpondovať s evidovaným dielom/podujatím (napr.: viackrát pripojená tá istá príloha k odlišným podujatiam, alebo pravdepodobná pozvánka bez oficiálneho označenia na iné podujatie autora, ktorý nie je v evidovanom zázname ani na pozícii spoluautora nie je akceptovaná ako náležitá sprievodná dokumentácia).

Dokumentácia pripojená k evidovanému výstupu musí jednoznačne deklarovať čo autor prezentoval, t.j. dokumentácia musí vypovedať o rozsahu výkonu (napr.: stvárnená postava) a korešpondovať v tomto smere s navrhovanou kategorizáciou. Ak dokumentácia neuvádza tieto dôležité údaje, t.j. jej vypovedná hodnota je nejednoznačná, výkon bude v procese verifikácie zaradený výlučne v nižšej kategórii. Dokumentácia k predkladaným dielam pochádzajúca z osobnej stránky autora výstupu alebo na jeho statuse na sociálnych sieťach nie je akceptovaná.

Sprievodnú dokumentáciu je potrebné priložiť v čitateľnej kvalite a rozlíšení, spravidla v horizontálnej orientácii písaného textu a obrázku. Nejednoznačné, nekonkrétne a nečitateľné prílohy nie sú akceptované. Záznamy s takouto dokumentáciou, ktorá neumožňuje jednoznačné vyhodnotenie evidovaného výstupu, môžu byť preradené v procese verifikácie do nižšej kategorizácie, alebo navrhnuté na vyradenie.

⁹ Požiadavka pripojenia **sprievodnej dokumentácie vypovedajúcej o konkrétne evidovanom umeleckom výstupe** v databáze je aj **naďalej platná**. Spracovateľ EUCA pripojením UPCH autora už nemusí zadávať v poli evidenčného formuláru „Ďalšie údaje“ informácie o autorovi, ani pripájať rôzne dokumenty o vzdelaní a pôsobení autora na VŠ v konkrétnom študijnom odbore a študijnom programe.

6. Súvislosti medzi databázami centrálny register evidencie publikačnej činnosti a centrálny register evidencie umeleckej činnosti

Podrobnejšie: Metodické pokyny – vykazovacie obdobie 2014, 16. Súvislosti medzi databázami centrálny register evidencie publikačnej činnosti a centrálny register evidencie umeleckej činnosti, str. 32, na adrese:

http://cms.crepc.sk/Data/Sites/1/pdfsubory/metodicke_pokyny_creu%C4%8D_2014.pdf

Prílohy

7. Príloha č.4 k vyhláške č.456/2012 Z.z. Charakteristika vybraných pojmov

V oblasti definovania jednotlivých druhov umeleckej činnosti, v rámci ktorých si autori evidujú svoje výstupy v CREUČ bola zaznamenaná potreba reflektovania aktuálnych zmien v ponímaní nových trendov a smerovaní. Metodický pokyn prináša doplňujúcu a aktualizovanú charakteristiku vybraných pojmov k Prílohe č. 4 vyhlášky.

(Spracované podľa podkladov garantov pre jednotlivé druhy umeleckej činnosti)

Akčné umenie – rôzne formy intermediálneho prejavu (happening, performancia, event, umenie aktivizmu) založené na skupinovom alebo individuálnom predvážaní (akcii) v konkrétnom prostredí a čase, väčšinou v priamom kontakte alebo v spolupráci s divákmi, často aj s ich zapojením. Súvisí s preklenutím hraníc medzi umením a životom (väčšinou reflektuje sociálnu situáciu, politickú realitu alebo testuje psychické limity účastníkov).

Aktivistické formy umenia – spoločensky angažované aktivity, poukazujúce (glosujúce, kritizujúce, transformujúce, parafrázujúce, karikujúce, perziflujúce ...) na aktuálne sociálne, politické, kultúrne, umelecké a iné problémy.

Dokudráma (dokumentárna dráma) - hybridný druh, ktorý sa v súčasnosti vyskytuje, rekonštruje skutočné udalosti „polohranou“ alebo výlučne hranou formou.

Dokumentárny film – pre potreby evidencie v CREUČ sa eviduje umelecký výstup, zrealizovaný prostredníctvom profesionálneho využitia viacerých umeleckých filmových zložiek. Prevažujúcou funkciou dokumentárneho filmu ako umeleckého výstupu nemá byť informovanie či účelové presvedčanie (napr. o skvelom výrobku) alebo popularizácia vedomostí, ale skôr tzv. umelecká funkcia. Predmetom evidencie v CREUČ spravidla nie sú tieto druhy audiovizuálnych záznamov dokumentárneho charakteru: spravodajský šot, aktuálna publicistika, reklamno-propagačný film, popularizačno-náučný film.

Inštalácia – výtvarná forma, ktorá pracuje s priestorom a prvkami v ňom rozmiestnenými, môže využívať princípy rôznych médií (socha, objekt, maľba, video ...); často využíva konkrétne miesta determinované jeho kultúrnym, sociálnym, architektonickým kontextom (site specific, in situ, genius loci).

Intermédiá – intermediálne umenie, umenie prepájajúce viacero médií, žánrov, druhov umenia (napr.: text a obraz/plastiku, zvuk a obraz/plastiku, video a obraz/plastiku); pojem sa čiastočne prekrýva s pojmami inštalácia a multimédiá.

Konceptuálne umenie – umelecká tvorba, ktorá zdôrazňuje myšlienkový koncept autora oproti perceptuálnej forme diela (uprednostňuje ju pred estetickým - vnemovým zážitkom). Prezentované môže byť textom, projektom, nákresom, mapou, číselnou štruktúrou a pod. - minimalizuje prostriedky vnemovej percepcie, oslovuje intelekt a racionálnu interpretáciu. Postkonceptuálne formy umenia kombinujú ideu a vnemovú stránku diela. V súčasnosti neokonceptuálne umenie pracuje s rozmanitými perceptuálnymi formami (inštalácia, video, site-specific, t.j. dielo vytvorené umelcom s ohľadom na konkrétny priestor, mestské, alebo environmentálne prostredie, môže ísť o výtvarné, divadelné, aj tanečné umelecké výstupy, ďalej public-art, prisvojenie si artefaktu alebo reality ...), s dôrazom na prezentáciu autorského konceptu.

Kurátorstvo – príprava koncepcie výstavy/podujatia, cyklu výstav/podujatí alebo zbierky; dohľad nad ich realizáciou a ich uvedenie.

Kurátorský projekt – projekt realizovaný vo verejnej inštitúcii/vo verejnom priestore, doložený výstupom vo forme monografie, alebo katalógu, skladačky, pozvánky... a zdokumentovaný na elektronickom zdroji danej inštitúcie.

Multimédiá – multimediálne umenie spája viacero médií, napr.: zvuk a pohyblivý obraz; pod pojem patrí video, film, digitálne hry, animácie, webové a softvérové umenie, interaktívne umenie a prezentácie a pod.

Ocenenie umeleckého diela - je forma vyjadrenia kvality závažného umeleckého diela. Udeľuje ho skupina odborníkov (porota) alebo širšie fórum záujemcov (profesionálne združenia, diváci, poslucháči), ktorí o ocenení hlasujú. Ocenenia spravidla symbolizujú výtvarné artefakty (plastika, grafika, diplom a pod.). Škála ocenení v každom umeleckom odvetví je bohatá – od nevýznamných po ceny s dlhou vlastnou históriou, počas ktorej sa stali „visačkou“ mimoriadnej umeleckej hodnoty. Ocenenia známe aj širokej kultúrnej verejnosti, zvyšujú spoločenskú prestíž a marketingový potenciál konkrétneho diela a jeho autora alebo interpreta.

Odvoденé umelecké dielo – dielo priamo vychádzajúce z pôvodného umeleckého diela alebo naň nadväzujúce v ďalšom stupni realizácie.

Odvoденé umelecké dielo v divadle a vo filme - dielo náročnejšieho druhovo-funkčného charakteru vzniknuté spracovaním pôvodných umeleckých diel. V oblasti divadla a filmu sú to všetky adaptácie a dramatisácie – spravidla sa adaptuje alebo dramatisuje pôvodné prozaické dielo (napr.: Dostojevskij: Bratia Karamazovci) do podoby divadelnej hry alebo filmového scenára. Napríklad Bratia Karamazovci existujú ako divadelná hra, prepísaná podľa prózy rozličnými autormi. Existujú aj filmové spracovania, keď filmový scenár opäť vzniká podľa prózy. Divadelná hra, resp. film Bratia Karamazovci sú teda odvođeným umeleckým dielom. Odvoденé umelecké diela sú častým úkazom na javiskách slovenských divadiel, napr.: prózy B. Slančíkovej-Timravy, R. Slobodu a ďalších sa spracovávajú (adaptujú, dramatisujú) a vzniká text pre divadelné inscenácie (Ľapákovi, Všetko pre národ, Gazdova krv a pod.).

Performancia – autorské predvedenie, verejná prezentácia alebo exhibícia s väčšou alebo s menšou mierou improvizácie (forma výtvarného akčného umenia, v ktorej sa spájajú prvky ako sú text, zvuk,

pohyb, projekcia). Môže byť sprostredkovaná aj prostredníctvom záznamového média (fotografia, video).

Produkcja - organizačno-ekonomická zložka pri výrobe filmového diela bez priameho vplyvu na umelecký výsledok. Na niektorých VŠ (napr.: Vysoká škola múzických umení v Bratislave) existuje ako predmet riadneho magisterského štúdia, a tak ho radíme medzi umelecké výkony. Je nevyhnutné rozlišovať výkonného producenta – osobu/osoby, ktoré organizujú a riadia nakrúcanie (hovorovo – „produkční“) priamo na mieste, od producenta ako vedúceho predstaviteľa/majiteľa inštitúcie, zabezpečujúcej financovanie, ktorý sa na mieste nakrúcania vôbec nemusí objaviť. Pre potreby CREUČ sa zaznamenávajú výstupy výlučne praktizujúcich, nie financujúcich producentov.

Televízny seriál - viacčast'ové dielo vytvárajúce uzavretý celok, zverejňované alebo vysielané v istých časových intervaloch. Z hľadiska objemu (v extrémnych prípadoch 100, 200 i viac častí a niekoľko sérií v priebehu viacerých rokov) často presahuje možnosti kontinuálneho odborného sledovania a posúdenia, pričom je výrazná disproporcija medzi kvantitou a hodnotou: napr. režisér, scenárista, herec atď. „odpremiéruje“ za rok desiatky dielov. Pre potreby evidencie v CREUČ sa preto akceptuje zapísanie tvorivého podielu jednorazovo (seriál ako celok, nerozpisovaním podľa častí), čím sa eliminuje multiplikačný efekt tohto televízneho produktu, pričom podrobnejšia sprievodná kvantifikácia je možná v poznámke (názvy dielov, počet častí), v rámci jediného súhrnného zápisu.

Umenie aktivizmu - súčasť neokonceptuálneho a postkonceptuálneho umenia verejného priestoru (public-art), modelujúceho sociálnu situáciu. Angažovane reaguje na aktuálne politické, spoločenské, kultúrne a ekologické témy. Veľmi často platné aj pre dizajn: najmä art dizajn a dizajn vizuálnej komunikácie používa napr.: happenning, inštaláciu, akciu a tak kriticky reaguje na sociálne, spoločenské, kultúrne aj ekologické témy. V dizajne označované termínom Kritický dizajn.

Zavedenie diela do verejnej zbierky - akvizícia (nákup, darovanie) umeleckého diela do verejnej zbierky múzea umenia, verejnej alebo súkromnej galérie, či samostatnej zbierky.